

POSTUTTAKERSTED / BREVSAMLINGSSTED POSTUDTAGERSTED

Betegnelsen *Postudtagersted* er kjent fra 1859, men er kanskje eldre. Det ble i løpet av 1859 opprettet 10 Postudtagersteder, med en lønnet Postudtager. Fram til 1880-tallet ble det opprettet flere, men etter det forsvant etter hvert betegnelsen Postudtagersted.

Første gang betegnelsen *Brevsamlingssted* blir brukt i Cirkulære, er i nr 8, 13.5.1884:
Fra og med 19 d. M. sendes der Post fra Fredrikshald til Strømstad med Dampfartøiet «Olava» alle Søndage Kl. 4 Efterm. Ved Dampfartøiets Anløbssteder Sponvigen og Buvig (Hvalerøerne) er der for indeværende Aars Sommermaaneder oprettet Brevsamlingssteder, hvortil kunne adresseres almindelige, fuldt ud forudbetalte Postsager, der karteres til Fredrikshalds Postkontor, hvorunder Brevsamlingsstederne sortere ¹⁾.

Både *Postudtagersted* og *Brevsamlingssted* må ses på som forløpere til brevhusene, og i en overgangsfase ble begrepene brukt lite presis og delvis om hverandre. Stedene fikk endret status til brevhus eller poståpneri, hvis de ikke ble nedlagt. I en del bygder ble det også etablert en ordning med samlingssteder for posten i kommunal regi, i mangel av statlig bevilgning til poststeder og postruter. Dette var for eksempel tilfelle i Gjerdrum, i tiden før 1.7.1891 ²⁾.

1) Bunæs, Bjørn E. og Anders Langangen (1987): "Håndbok over norske 4-ringsnummerstempler" (Oslo) Norsk Filatelistforbund og Wennergren-Cappelen A.S. ISBN 82-7319-041-2

2) Løhre, Arvid (1992): "Post og postfolk i Gjerdrum. Bygdas posthistorie." Eget forlag.